

Lừa đảo qua mạng bùng nổ: Tổng thiệt hại vượt 40.000 tỷ đồng, tội phạm dùng AI và xuyên quốc gia

09:53 26/10/2025

Trong thời đại chuyển đổi số, không gian mạng đã trở thành "mặt trận" mới, nơi tội phạm công nghệ cao ngày càng lợi dụng trí tuệ nhân tạo, mạng xã hội và tiền ảo để thực hiện hành vi phạm pháp. Việt Nam, với hơn 80% dân số sử dụng Internet, đang đối mặt với những thách thức an ninh mạng lớn. Chỉ riêng năm 2024, có tới 46,15% cơ quan, doanh nghiệp Việt Nam ghi nhận bị tấn công mạng ít nhất một lần.

Theo Cục An ninh mạng và Phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (A05), trong 8 tháng đầu năm 2025, Việt Nam ghi nhận hơn 1.500 vụ lừa đảo trực tuyến, với tổng thiệt hại lên tới 1.660 tỷ đồng. Tuy nhiên, con số thực tế còn lớn hơn rất nhiều. Qua tổng hợp các vụ án rửa tiền và lừa đảo xuyên quốc gia bị triệt phá gần đây, tổng số tiền liên quan đến "rửa tiền" bị ngăn chặn đã vượt quá 40.000 tỷ đồng.

Thủ đoạn tinh vi: Từ Deepfake đến "công ty ma" ở Campuchia

Tội phạm mạng đã không còn dừng lại ở hoạt động đơn lẻ mà đã hình thành mạng lưới xuyên quốc gia, có tổ chức, được "hậu thuẫn" bởi hệ thống kỹ thuật tinh vi.

Rửa tiền quy mô cực lớn: Công an TP. Hồ Chí Minh đã triệt phá đường dây rửa tiền và vận chuyển hơn 4.150 tỷ đồng ra nước ngoài thông qua gần 300 "công ty ma" và tiệm vàng. Tại Đà Nẵng, công an xóa sổ đường dây rửa tiền với tổng giao dịch gần 30.000 tỷ đồng từ năm 2022 đến 2024, với sự tham gia cấu kết của nhiều nhân viên ngân hàng.

Công nghệ AI và Sinh trắc học giả: Công an tỉnh Thái Bình phát hiện đường dây sử dụng công nghệ AI làm giả sinh trắc học nhằm "rửa tiền" cho một trang web cờ bạc. Nhóm này đã dùng AI tạo clip giả khuôn mặt chủ tài khoản để vượt qua bước xác thực sinh trắc học của ngân hàng, giúp thực hiện các giao dịch trên 10

triệu đồng.

Lừa đảo xuyên biên giới: Công an tỉnh Đắk Lắk đã triệt phá đường dây lừa đảo do Hồ Mạnh Linh cầm đầu, cấu kết với các đối tượng tại Campuchia, chiếm đoạt hơn 140 tỷ đồng của hơn 1.000 nạn nhân. Tương tự, Công an tỉnh Cao Bằng đã bóc gỡ tổ chức tội phạm xuyên quốc gia giả danh công an để lừa đảo, chiếm đoạt hơn 160 tỷ đồng.

Các hình thức tội phạm phổ biến khác bao gồm phát tán mã độc, tấn công ransomware, giả mạo ngân hàng trực tuyến và lừa đảo đầu tư, gây thiệt hại kinh tế hàng nghìn tỷ đồng và khiến người dân bất an.

Ảnh minh họa

Củng cố "lá chắn" an ninh mạng quốc gia

Trước diễn biến ngày càng phức tạp, Việt Nam đã triển khai đồng bộ các giải pháp pháp lý, kỹ thuật và tuyên truyền xã hội nhằm bảo vệ người dân và doanh nghiệp.

Về pháp lý, các văn bản như Luật An ninh mạng 2018 và Luật Giao dịch điện tử (sửa đổi), cùng với các quy định bảo vệ dữ liệu cá nhân, tạo hành lang pháp lý để cơ quan chức năng xử lý tội phạm công nghệ cao và yêu cầu các nền tảng xuyên biên giới phối hợp điều tra.

Về tổ chức lực lượng, Cục A05 đã hình thành mạng lưới giám sát an ninh mạng quốc gia kết nối với 63 tỉnh, thành. Việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) và phân

tích dữ liệu lớn (Big Data) giúp khoanh vùng nghi phạm và phát hiện hành vi đáng ngờ trên môi trường mạng nhanh hơn nhiều so với phương thức truyền thống.

Để ngăn chặn hoạt động tội phạm xuyên biên giới, hợp tác quốc tế là chìa khóa. Bộ Công an Việt Nam là thành viên tích cực của Interpol, ASEANAPOL và UNODC, thường xuyên chia sẻ dữ liệu, kinh nghiệm, và đã ký kết biên bản hợp tác với các ông lớn công nghệ như Meta, Google, Microsoft nhằm kịp thời ngăn chặn tài khoản giả mạo và các chiến dịch lừa đảo quy mô lớn.

Cuộc chiến phòng, chống tội phạm mạng là cuộc chiến không tiếng súng nhưng đầy cam go, đòi hỏi sự tham gia đồng bộ của cả hệ thống chính trị, lực lượng chức năng và từng người dân.

Ngày 25/10/2025, Lễ mở ký Công ước Hà Nội về chống tội phạm mạng đã khai mạc trọng thể tại Hà Nội, do Chủ tịch nước Lương Cường và Tổng Thư ký LHQ António Guterres chủ trì. Sự kiện có sự tham gia của hơn 2.000 đại biểu từ khoảng 110 quốc gia, thể hiện tinh thần đoàn kết quốc tế.

Đại tướng Lương Tam Quang, Bộ trưởng Bộ Công an, đại diện Việt Nam ký Công ước. Gần 70 quốc gia đã ký kết, biến Công ước Hà Nội thành công cụ pháp lý toàn cầu quan trọng. Việc Việt Nam đăng cai và có tên trong Công ước khẳng định vị thế quốc gia trên trường quốc tế và cam kết xây dựng không gian mạng an toàn.

Thành Nam (t/h)